

HIRDETÉSENYEK,

Állásajánlások és a kiadók körüli panaszok
valamint a lap aze lemi részét illető
minden közlemények ideintéendők.

Béremtelen levelek csak ismert hazaküldő
fogadtassanak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÜ PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár

Helyben házhoz hozva vagy vidéki

postán küldve

Egész évre	10 ft — kr.
Félévre	5 ft — kr.
Negyedévre	2 ft 50 kr.
Egy hóra	1 ft — kr.

Hirdetési díj:

Or-lásásbepettiser egyezri beirtéséért 5k.
Belygdül minden hirdetésért külon 30 kr
Nyiltár 4 hasábas pettiserért 20 kr.

Hirdetést vagy reclamat magában foglaló
újításag sora 50 krajcar.

XV. évfolyam 1888.

Debreczen. Szerda November 21.

229. szám.

Orosz rémképek.

Bécsből írják a „Pester Correspondenz”-nek:

Oroszország ismét úgy viseli magát Európával szemben, mint valami durva dajka az ápolására bízott gyermekekkel, kiket legszívesebben ijeszttel csendesít le. Csakhogy Európa már rég óta nem oly kiskoru, mint az orosz politikusok képzelik s Russia a legutolsó, kinek említeni keresi a táplálékot; ennek ölelni vágyó karjaitól megóva akar lenni. Készülődéseivel, melyek mindig a legalkalmasabb s legroszabb pillanatban történnek, Oroszország, mint hírlapjai biztosítanak, csak a rozszakaratuakat eljleszt-ni, a békebontókat megfélemlíteni, Európát csendes szendérgésre kényszeríteni akarja. Azaz, legelőször mindig megkísérli eltagadni a készülődések létezését és csak aztán, mikor a tényen ezek hazugsággal a legkiáltóbb ellentétben mutatkoznak, folyamodik azon mentegetőzéshez, mely ugyanazon igényt tarthatja a becslésre, mint a hazugság, ezen igazi moszkovita tulajdonság.

Ha a legújabb tour, melyet a moszkovitizmus legutolsó rémképeivel, — az ötszáz milliós kölcsönrel összekötött hadtest szaporításokkal, — Európa nyugalmának s különösen a tözsdékek játszott, ama rombolások által, melyeket az általános vagyonban okozott, oly igen szomorú nem lenne, jót lehetne nevetni azon groteszk fogásokon és tekervényeségeken, melyek a pétervári officiózusok fáradoznak, hogy kormányuk pénzügyi és katonai intézkedéseit a lehető legártatlanabb világításban láttassák. Bennünket hiába ámitanak az uraságok. Mi itt nagyony jól tudjuk, hogy nálunk tulajdonképen miről van szó. Tudjuk, hogy sem a csapatok előretolása, sem az új kölcsön, nem háborus célra szolgálnak, hanem az

előbbieket első sorban arra, hogy a cár s a nép előtt plauzibilis ürügyet nyújtsanak. Visszegrádszkij urnak az utóbbira nézve, tudjuk továbbá, hogy másodsorban a csapat előretolásokkal nekünk imponálni, új kiadásokat, pénzügyi képességünk új gyöngyítését okozni, a kölcsön művellettel pedig a magyar konverziókat ártani akartak. Az urak azonban minden irányban elszámítják magukat: mert bár lehetőleg teljesen kiépítjük hadseregünket, mint ezt a legújabb katonai javaslatok bizonyítják, de az adófizetők új megterhelése minden áron elfog kerülni, új felszerelési hitel okvetlen s határozottan nem fog követeltetni, akkor, mikor az tényleg megkezdendő lesz, az európai piac az oroszokat már rég felszívta s ki is izzadta.

Stratégiai intézkedéseink olyanok, hogy a háboru egy helyen sem lephet meg bennünket, hogy a benyuló ellenség elé mindenütt dus készletekkel és ellenállási eszközökkel ellátott hadoszlopok állhatnak, melyek azt szétzúznák és csufos visszavonulásra kényszerítik: háromszor huszonegy óra alatt messzenyuló határaink bármely pontján háromszázezer embert összpontosíthatunk. Ez hadügyi kormányunk gondosságán kívül Baross és Baczuhem marquis nagy értelmének s erélyének köszönhető.

Röviden, az orosz rémképek nálunk teljesen eltévesztik hatásukat, dajkamesék csak megnevettetnek bennünket.

Országgyűlés.

Budapest, 1888. November 20.

A képviselőház mai ülésében tovább folytatta a regáléügyi javaslat általános tárgyalását. A javaslat mellett szóltak: Neuman Armin, Körösi Sándor és Grecsák, ellene pedig Holló és Szederkényi. Az ellenzéki szónokok nagy szavakkal dobálóztak. Holló például a javaslat intézkedéseiben merényletet, támadást látott az alkotmányos szabadság ellen. Grecsák, bár elfogadta a javaslatot általános

ságban, egyebet sem beszélt gáncsnál és támadásná a javaslat ellen. Szólt arról, hogy a kisebb existenciák mennyire sujtatnak, hogy a köztelherviselési egyenlőség elve sértegetik, hogy a városi elem gyengítése czélzatatik. Grecsák minden sarkalatos tévedését élénk tetszések közt alaposan mutatta ki az ülés végén Tiszta a miniszterelnök; Neuman és Körösi tárgyilagosa, a kérdés lényegével foglalkozó fejtegetéseit, különösen az utóbbinak Holló, Hótsy és a szélsőbali hat. javaslatok betérjesztői ellen folytatott polemiját érdeklél és figyelemmel hallgatta a ház.

Külföld.

A belga király a helyzeiről. Lipót belga király közelebb oly nyilatkozatot tett, melyben letüközödik az általános helyzetnek válságos volta. A király e nyilatkozatát, melyet a brüsszeli vlm színház igazgatótanácsának fogadása alkalmával tett, szöszérint így hangzott: A ki az Isten kegyelmében részesül, vagy aki nagy márván elvezi a szerencse adományait: annak kevés gondja van; de a ki egy kis ország polgára, annak elővigyázatosságnak kell lennie. Mi mindig az idegenek uralmát viseltük; 57 esztendő óta azonban független államot alkotunk. Meg kell védelmeznünk önállóságunkat, ha ezt meg akarjuk tartani. Veszélyek mindig feyegetnek. Nekünk készeknek kell lennünk; kicsinyek vagyunk, elővigyázatot kell tanusitanunk. Semmi sem volna kedvesebb előttem, mint ha honfitársainknak csak kellemes dolgokat mondhatnák; de illik, hogy az igazságot egész nyíltan megmondjam nekik. Én az állam régi szolgálói vagyok és sulyt helyezek arra, hogy jó szolgálói legyenek; minden belgának erre kell törekednie.

Az oroszok terjeszkedése Ázsiában. A „Times” nek Tien Csínből azt jelentik, hogy a kínai kormány arról értesült, hogy Oroszország és Korea titkos szerződést kötöttek, melynek értelmében Korea orosz védnökség alá helyeztetett. E hir nagy meglepetést keltett egy a kínai kormány körében, mint Londonban, hol ezen szerződésben az orosz terjeszkedés nagy lépését látják.

Keresztély dán király jubileumát tudvaleg most ünnepli meg, pedig az európai udvarok és hivatalos körök nagyon élénk részvételével. Csupán saját nemzete

maradt távol az ünnepélyektől s a dán képviselőház (a folkething) többsége formálisan elhatározta, hogy a ház, mint ilyen az ünnepélyen nem vesz részt. A ház elnöke, e határozatot következőleg indokolta: Nagyon ókajtandó lett volna, ha a királynak kitejehettem volna a folkething szerezésekiavánatait. De hogy nem tehetem, ennek oka abban van, hogy a folkething nagy többsége, habár elismeri a király felelőtlenségét, nem üdvözölheti a királyt olyankor, midőn miniszteriuma meg, szegte az alaptörvényeket s tette magát a folkething azon jogán, hogy az általános és pénzügyi törvényhozásban részt vehessen. Mikor az elnök a beszédet elmondotta, a kormánypart, mely azonban a háznak csak kis sebségét képezi, eltávozott az üléssteremből. Ismeretes, hogy Dániában a kormány és a képviselőház közt már valami tíz év óta szakadatlanul a legélesebb viszályok folynak.

A debreczeni joghallgatók kérvénye

a képviselőházhoz, a véderő t. j. tárgyában.

Mélyen Tisztelt Képviselőház!

A magyar közvélemény tudja, látja, érezi, hogy teljesen felszerelt, jól kiképzett, s feladatának magaslatán álló hadsereggezető szüksége van a nemzetnek, ha állami létét s nagyhatalmi állását, a jövőben is fenntartani kívánja. E szükségérzettel vezéreltetve, — az 1867 diki kiegyezés óta — a magyar törvényhozás készséggel törvény erejére emelte a hadügyi kormányzat mindazon javaslatait, melyek az ország véderőjének emelésére, s a hadsereg harcképességének fokozására voltak hivatal. Elég utalunk az 1868: 40, 1879: 51, 1882: 39, 1887: 11, 1887: 17, 1888: 1, 1888: 13 diki törvényczikkek intézkedéseire, melyek hirdetni fogják az utókor előtt, hogy Magyarország törvényhozó testülete — az évenkénti pénz és újonezmegajánlás, s a védőteveztség szabályozáson kívül bőkezűen gondoskodott arról is, hogy a hadsereg felszerése, a modern technika vívmányai szerint átalakíttassék. Szóval a nemzet két évtized leforgása alatt — társadalmi viszonyaink nehézsége, s államháztartásunk szigorú körülmenyei dacára is — oly nagyszerű áldozatokat hozott a haza oltárára, melyek évkönyveinkben bizonyára, méltányló elismerés kíséretében

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

Egy modern család drámája.

Regény.

Írta: R. P. O.
(Folytatás.)

Rögtön elhatározása után gyorsított léptekkel ment a plébános felé. A kövér tisztelendő ur éppen a delatáni ájtatosságról tért vissza a templomból, s forgalma sem volt arról a szentségtelen jelenetről, mely közel az egyházhöz az imént lejátszódott.

Zoltán minden tétovázas nélkül bevallotta bűnét, a tisztelendő atya széles arca pedig hosszúra nyúlt a megdöbbenéstől s nagyra nyílt szeméit le nem vette a beszélőről.

— Szeretem unokahugát, főtisztelendő uram — folytató a megbánás erényétől áthatottan a fiatalember. — de ő félre magyarázta közeledésemet. Megakartam vele ismertetni égő szerelmemet s ez őt megzavarta. Bizonyára igaz érzelmeim nyilvánulásában ő mást sejtett és az ragadhata a meggondolatlanúságra. Vegyének annak, a mi tulajdonképen vagyok. Ifjúságomnak meg vannak ugyan a ballépései, de szíven alapjában hiven és nemesen tud érezni. Oh igen! Higgyen a megtért ember szavaiban. Irén, az imádott angyal szerelme lesz az, amely engem kiragad véleg az esztelenég és könnyelműség tömkelegéből, ha megzeryenem kedves unokahuga kezét, úgy megszünt bennem a léhaság és a komoly gondolkodásu ember lép előtérbe. Megfogja látni, biztosítom.

Zoltán még egyre folytatta védekezését és a leány iránti igaz érzelmeinek olyatán való ecsetelését, mely palástolta elkövetett gyávaságát s a jó lelkű tisztelendő urat teljesen megnyugtató; sikerrel meggyőzte szavainak ipaz voltáról. Midőn a fiatal ember belefáradva szó harezába, törölgetni kezdé a veritéktől gyöngyöző homlokát, a tisztas, ősz férfi szólt fel kenetteljesen és egy épületes tanítás után kinyilatkoztatta, hogy neki nincs ellenvetése a házasság ellen.

Zoltán arca felderült az örömtől és sietett a leánykát megkövetni.

És ily uton-módon jutott ő Irén kezéhez. Igaz, hogy arisztokrata érzelmi szílével is volt egy kis küzdelme, ugyanis ezek mindig abba a hiedelemben éltek, hogy dédelgetett fiuk egy jómódu gentry-család leányát vendi majd nőül s ennek hozományával ulti helyre vagyunk egyensúlyt. Ez a regényes és nyárspolgari összeköttetés nagyon is bántotta őket, de elkényeztetett gyermekökkel szemben mindig nagyon gyengék voltak, rendesen annak az akarata volt a mérvadó.

Néhány hét múlva kilépett Zoltán a hadsereg kötelékéből és szerelentől áradozva vitte haza a szülei házhöz Irént, a kis tündért, a ki szerette őt és megbocsátott neki a vele szemben tanusított merényletéért.

II.

A mori kastély eléggé tágas s kényelmesen berendezett urlak volt, a mult századból való építkezés, azóta azonban egyes lakói által a kor izléséhez mérten többszöri átalakítást nyert, a mi stílyét egészen határozatlanná tette. A fő- és melléképületek, melyekhez az ország-ut felüli nagy márványoszlopos rácskapu vezetett, messze terjedő századosfák által árnyalt park környezte.

Zoltán szülei, kik egészen hozzátörődtek a falusi gazdálkodó élethez, az egészen éven át itt töltötték idejüket. Midőn a fiatal pár hozzájok beköltözött, a lak jobb szárnyát uri kényelmekkel berendezve átbocsátották részükre kellemes lakhelyül.

Ezen házasság, mely végtére is a hevesvéri ifjú szeszélyes és meggondolatlan fellángolásából eredt, az első években zavartalan és felhőtlen volt.

Szerény háztartást folytattak a szülőkkel, Zoltán szorgalommal hozzáállott a gazdálkodáshoz, végleg házat fordítván ama légkörnek, melyben oly pazarul élt.

Irén, a kedves gyöngéd asszonyka valódi nemes rajongással szerette férjét és bizott becsü-

letességében. A szeretet és gyengédség feneketlen forrásként bugyogott fel és áradott szét ifjú ártatlan, tiszta lelkéből.

Mindenki irigyelte boldog házasságukat, de voltak sokan, akik kértékdek az irigyelendő helyzet tartósságában.

Zoltán azonban meghazudolni látszott az emberek balsejtelmét, kizárólag néjével foglalkozott, és egyéb szabad idejét pedig a megszokott kártyapartie, vadászat és lovaglás vette igénybe.

A szép és csendes házaseletet leginkább fűszerezte a három, három éven egymástán világra jött kedves kis gyermek, ezek közül a két első egy leány, és egy fia, a legkisebb pedig megint leány vala. A szeretetreméltó kicsinyek képeztek a család legfőbb örömét és boldogságát. Kedélyesen folytak a napok e szép egyetértésben.

A gondviselés utja azonban beláthatatlan. Midőn a nagyobbik leánya, Livia, a hatodik évet elérte, a szülők neveltetéséről kezdték gondolkodni; közmegegyezéssel egy francia nevelőt tartottak észszerűnek a házhöz hozni.

Susanne kisasszony, a nevelő, minden ízében francia nő volt, tele szellemmel, tele chiceel, s inkább beillett volna egy grófkisasszonynak, mint nevelőnek. Nem volt már igen fiatal, de választékos öltözködésével és gyönyörű piczi kezezkével és parányi szép lábaival még mindig veszedelmes a könnyen lobbánzó férfi szívekre.

Ez a nő jellemére nézve önző és képzelt volt, azzal a számíttással indult pályájára, hogy valamelyik jómódu család fiával nőül veteti magát; és ezen feltevésében erősen bizott még most is, miután az élet harezában többszörös keserű csalódásokon ment át.

Megjelenése a családban zavarta Irént, a szerény és gondos anyát, mert tekintetéből hamis ravasszágot olvasott, a mi balsejtellemmel tölté el szorongó szívét. Megérezte, hogy e nő sok bánatot és könyeket fog neki okozni.

Zoltán azonban legott megnyugtatta őt; nagyon jó modoru és képzett hölgynek találta

Susanne kisasszonyt, kitől nemcsak a gyermekek, de ő maga, Irén is sokat elsajátíthat.

Az önmegadó, hü, türelmes és szelid indulatú asszonyka csakhamar belenyugodott férje akaratába, miután az ő szerény és egyszerű neveléséből nyert nézeteit mindig alárendelte férje, a világi elveinek.

Zoltán azonban hamarosan megbárdtkozott a szép francia nővel, szívesen időzött a társaságában s a kaczer színen mindinkább magához hódította ezt a könnyelmű embert.

Irén jelenlétében is, dacára annak, hogy a szegény asszony nem értett francziául, öröhszszat eltársalogtak; s midőn a két hitvány lélek jobban megismerkedett, a legfrivolabb beszédet folytatták, ignorálva a fiatal nőt.

Ez keserűséggel töltötte el a gyöngéden szerető hitvest, ki bensejében gyűlölni kezdte a nőt, a ki megzavarta szerény s boldog házaseletét, s a féltékenység, mely szívéhez ferközött, szörnyen gyötörte őt.

(Folyt. köv.)

Charlotte grófnő mamája.

Írta: Boldisár Kolman.

Nem sok olyan büszke asszony volt, mint az özvegy Vereczky grófnő. Lehetett is neki mire büszkédkednie! Hiszen az ilyen asszonyokat már gyermekkoruktól kezdve úgy nevelik, hogy más ember fára csak számlomból tekintsenek, — ha az is nem a társaságból való.

A kádári grófi kastélyban pedig mióta csak a latin oklevelek emlékezni tudnak, mindig Vereczkyek laktak. A grófi család volt a környék mindenestől. A feayes erdők fáit, a feketén piros bort eresztő szőlőhegyek ormóit, mag a beláthatatlan vetés barázdák mind a grófi kastélyt uralták; minden áldása a földnek a kádári tornyos várra szállott — csak a nép szeretete, a szegény emberek hálája nem repkedte körül az ósregi falakat. Az özvegy grófnőban nagyon is sok

lesznek feljegyezve. — S ez az áldozat-készség nagyon természetes: mert nem képzelhető értelmes magyar állampolgár, ki hazáját nagyán, hatalmasnak látni nem óhajtaná, s ez alapon megtagadná a hadsereg fenntartására megkívántatott vér és pénzáldozatokat. De bármennyire érzi is az ország minden polgára véderőnk emelésének szükségességét: lehetetlen, hogy fel ne emelje szavát akkor, ha a militarizmus fejlesztése, a kulturális, nemzetgazdasági és állami érdekek rovására történik.

Országszerte feszült várakozással nézünk a hadügyi és honvédelmi kormányoknak a véderőtörvény módosítására vonatkozó tárgyalásai elé, mert azon reményt táplálunk, hogy a jogosult panaszok figyelembe vételével, az 1868: 40. és 1882: 39. t. c. cikkkek a haladó kor követelményeinek megfelelő gyökeres változások fognak keresztül menni. — Azonban a magyar királyi honvédelmi miniszter ur ő nagyméltósága által, a mélyen tisztelt képviselőház elé terjesztett véderő törvényjavaslat, oly intézkedéseket foglal magában, melyek midőn az egyévi önkéntesek helyzetét mérték tellett megnehezítik, veszélyeztetik az intézmény jellegét, s eredményeikben messze jövőbe nyúlva nemzetgazdasági, kulturális és nemzetiségi tekintetben zűbörgő hatást fognak gyakorolni a magyar társadalom fejlődésére, az által közvetve az állami életre.

Ily körülmények közt erkölcsileg kényserítve vagyunk nemcsak saját, hanem a jövő nemzedék érdekében is felelni szavunkat a véderőről szóló törvényjavaslattal szemben. De e mozgalmunkért ne érjen bennünket az áldozat-készség hiányának önzésnek, hazánatlanságnak vádjai: mert mi annak idején szent lelkesedéssel akarunk küzdeni, hazáért és koronás királyért, de nem akarjuk létérdekeinket tisztán katonai szempontoknak áldozatul vetni.

Egyedül katonai szempontok vezették a véderőről szóló törvényjavaslat alkotóit, midőn annak 25 ik szakaszában kimondták, hogy „az egy évi tényleges szolgálati idő kizárólag a katonai kiképzetés céljainak van fenntartva.” A törvényjavaslat ez intézkedése szerint azon tudományos pályán haladó ifjú, ki eddigi közéleti tevékenységét a közös hadseregbe vagy honvédségbe lép, egy teljes évet veszt tanulmányi életéből; míg ellenben testi alkalmatlanság vagy bármilyen okból be nem sorozott pályatársa akadálytalanul haladhat végéig a felé. S így a törvényhozás érzékeny hátrányt okoz az, ki legteresebb állampolgári kötelességét teljesítve, fegyverrel kezelve szolgálja a hazát és királyt! Holott a katonai tanulmányi és vizsgarendszerünket, a ki figyelemmel kísérite a katonai szolgálatot teljesítő egyetemi vagy jogakadémiai polgároknak a tudományos terén való előhaladását: az bizonyára készséggel fogja elismerni, hogy megfelelő képességgel a szorgalom kifejtése mellett ugyanazon időben eleget lehet tenni, úgy a katonaság mint a tanügyi követelményeinek. Más részről ha a betervezett törvény javaslat 25 ik § a változtatlan elfogadtatik, akkor a hadköteles magyar ifjú egy évvel később fejezi be felsőbb tanulmányait, egy évvel később lesz a társadalom produktív tagjává.

De nem csak egy év elvesztéséről van itt szó; ugyanis a törvényjavaslat 25 ik szakasza folytatódásgal úgy intézkedik, hogy „azon egyévi önkéntesek, kik a tisztii rendfokozat elnyeréséhez megkívántatott vizsgánál meg nem felelnek, kötelesek még egy évet

esapattestük alosztályainál tényleg szolgálni.” Szóval a tartalékos tisztivizsga étevése a mi eddigi jog volt, a törvényjavaslat által kötelesek lesznek, melynek elmulasztása szigorú büntetéssel: egy évi után szolgálatossal sújtatik. A törvényjavaslat indoklása különösen kiemeli, miszerint a tényleges szolgálat legfőbb célja az, hogy az egy éves önkéntesek annál inkább serkentessenek a tartalékos tisztii vizsga letévéseire, s ekként a hadsereg és honvédség állományában mutatkozó tisztii szűkösglet fedezhető legyen. A tisztii hiánynak az egy éves önkéntes intézmény által való pótlása azonban nemcsak nálunk, hanem Európa azon államában sem sikerült, hol a vizsga letévéseivel nyelvi nehézségek nem fozgnak fenn. A statisztika bizonyosága szerint az egyéves önkénteseknek 27 % a nyeri el a tisztii rangot, míg ellenben 73 % az előirt vizsga sikeretlensége következtében a legénységi állományban marad. Tévedés lenne azt hinni, hogy ez arány a törvényjavaslat hatályba lépése után nevezetes javulás tüneteit fogja feltüntetni. A legnagyobb valószínűséggel állíthatjuk, hogy az egyéves önkéntesek 50 % a bizonyára 2 évi tényleges szolgálatra fog kötelezteni. És mi lesz ennek a hatása? Az egyéves önkéntesek két évi szolgálata növelni fogja a szelemi proletariátust; mert a hadsereg kötelékében ily hosszú időt eltöltött egyén ambíciója, szellemi munkakedve megsemmisítettik és csak legtrikább esetben fog felbeszákadt tanulmányai folytatására vállalkozni. Ezenkívül igen súlyos anyagi terhek fognak nehezdeni azon köznépsors családokra, melyeknek gyermekei saját költségükön tartoznak teljesíteni a két évi szolgálatot.

De voltaképpen nem két évi aktív szolgálatról van itt szó. Ugyanis az 1868. 18 ik t. c. felhatalmazta a hadügyi kormányt arra, hogyha a szolgálat érdekei megkövetelik, külön törvényhozási felhatalmazás nélkül a tartalék legifjaltabb korosztályát a tényleges állományba beszállíthassa. Annél fogva a tisztii vizsgán nem képesített s így a két évi katonai szolgálatra kötelezett „egy éves önkéntes” ki van téve még annak az eshetőségnek is, hogy a két év múltával nem helyeztetik tartalékba, hanem még egy évig kivételtesen hadi szolgálat teljesítésére kényserítetik. A törvényjavaslat ily szigorú intézkedésével szemben, méltán felvetjük a kérdést, vajjon hová lett az 1868 és 1882 évi véderő törvények intenciója, vajjon nevezhető e már az egy éves önkéntesség állam által nyújtott kedvezménynek?

A véderő törvényjavaslat a két, illetőleg három évi aktív szolgálat kötelezettsége alól mentesíti azon egy éves önkéntest, ki a tisztii rendfokozat elnyeréséhez megkívántatott vizsgát sikeresen állotta ki. Jól tudjuk mi, hogy hadkötelekben álló műveltségű emberek nem lehetnek nemesebb vagy a mind, hogy mint tisztii szolgálatra a hazát; mindazáltal kénytelenek vagyunk konstatálni, hogy a jelenleg fenn álló rendszer a magyar egy éves önkéntesek nagy részére nézve lehetetlenné teszi a tisztii rang elnyerését. Ugyanis testi szabálytalanság, legkisebb félszegség, kevésbé sima modor, sejtbevalók egyéni ellenszenv stb. manapság tökéletesen elegendő indokok arra nézve, hogy a had-tudományok elméleti részében bármily jártassággal bíró egyén a tartalékos tisztii vizsgán elejtessék. Magyar ifjakra nézve azonban a tisztii vizsgálat letévéseiben legnagyobb akadályt a nyelvi nehézségek képeznek. Jól tudjuk mi azt, hogy különböző nemzetiségű elemekből

össze alkotott hadseregek egységes nyelvre, egységes vezényletre van szüksége, hogy eredményesen működhessenek; de egyáltalában nem értjük, hogy a tisztii aspiránsnak miért nem lehet a Fegyvertanból, Táborierődítésből, Tereptanból, Utászszolgálatból, s más katonai tudományokból szerzett ismereteiről a vizsgáló bizottság előtt magyar nyelven is számot adni. Alig van művelt magyar ifjú, ki a hadsereg hivatalos nyelvét annyira sem érténé, a mennyire azt a szolgálat érdekei megkövetelik; de kevés magyar ifjú található, ki oly alapos ismeretével bírna a nyelvről, hogy a had-tudomány műszaki kifejezéseit is megérténé s a vizsgát sikerrel kiállani képes lenne, s a fennálló tanulmányi rendszer következtében a német nyelv tudását a magyar ifjútól jogosan nem is lehet megkövetelni. — Mig közép iskoláinkban megelégednek a német nyelvről heti pár órában való előadásával, addig ne követeljük a német nyelv szövegében és írásban való tudását, addig ne kényserítsük a magyar ifjút német nyelven teendő tisztii vizsgára. — A magyar királyi honvédelmi miniszter ur ő nagyméltósága a törvényjavaslat indoklásában kijelentette ugyan, hogy a tartalékos tisztii vizsga letévéseivel nyelvi nehézségek sem fozgnak felmerülni, mert gondoskodva van arról, hogy a német nyelv általános s a szolgálat teljesítésére szükséges ismeretén kívül mindenki az egyes tantárgyak részleteiben magyarul is felelhessen. Távol legyen tőlünk annak még gondolata is, hogy a honvédelmi miniszter ur ő nagyméltóságának nyilatkozatában kételkedjünk: mindazáltal bátorodunk a mélyen tisztelt képviselőház becses figyelmébe ajánlani, miszerint a császári és királyi közös hadügyminiszter ur ő excellenciája a nyelv-kérdésben még folyó évi szeptember hó folyamán is egészen ellentétes álláspontot foglalt el; pedig ez időben már a törvényjavaslat főbb pontjai a hadügyi és honvédelmi kormányok által elfogadva voltak. Ugyanis egy folyó évi szeptember havában kibocsátott hadügyminiszteri rendelet úgy intézkedik, hogy a ki a német nyelvet tökéletesen nem bírja, habár a katonai szaktantárgyakból magyarul kitűnő eredménnyel vizsgázott is, tisztii kinevezésre igényt nem tarthat. A hadügyi és honvédelmi kormányoknak ez ellentétes nyilatkozatai következtében jogosítva érezzük magunkat a törvényhozástól kérni: biztosítsa az egy éves önkéntesnek, hogy a tisztii vizsgát magyar nyelven is letéhesse. Ha a magyar nyelvű tisztii vizsga a véderő törvényben hangsúlyoztatik: akkor csakugyan kiátás lesz arra, hogy a hadsereg és honvédség állományában mutatkozó tisztii szűkösglet végtére is fedezhető fog; mert ez esetben az éves önkénteseknek nem 27%-a, hanem mint a magyar kir. honvédségénél történt 92% fog tartalékos tisztii képesített nyerni.

Mélyen tisztelt képviselőház! Allaapollgári kötelességüknek ismerjük kifejezést adni azon aggodalmaknak, melyek a véderőről szóló törvényjavaslat újításával szemben táplálunk. Nem a hadi szolgálatról való idegenkedés, nem is kivátságos helyzet biztosítása, hanem létérdekeink megvédelmézésé céljából szólaltunk fel. S indokaink előterjesztése után hazafiai tisztellett és bizodalommal fordulunk a magyar országgyűlés mélyen tisztelt képviselőházához, s alázatosan kérjük, hogy a törvényjavaslat illető szakaszait a következők tekintetbe vételével módosítani méltóztatassék:

1. hogy az egyévi szolgálatot és egyidejűleg a tanul-

mányok folytatását illető ré-
gibb intézkedések meghagyas-
sanak;

2. a tisztii vizsgára vonat-
kozólag oly szakaszok vétes-
senek törvénybe, — melyek a
magyar nyelven is letéhetést
világosan kimondják.

Debreczen, 1888. November hó 20 ik
napján. — Mély tisztelettel a debreczeni jog-
akadémia polgárai nevében:

Bóldisár Kálmán,
Daróczy Elek,

Csikos Géza,
Morvay Károly,
Nagy Lajos.

Napi hírek.

— A debreczeni-füzesabonyi vasút építési
ügye — mint a „Debreczen” írja — az utóbbi
hónapokban ismét némi fennakadást szenvedett,
miből sokan az építés elmaradását következtet-
ték. Ez ügyben azonban ezen idő alatt
lényeges lépés létezett előre a illető vállalko-
zók által, a mennyiben az építésre nézve
frankfurti vállalkozók már
megkötötték a szerződést Csá-
volszky Lajossal, mint ezen vas-
pályavonal engedélyesével.
Csávolszky f. hó 15 én érkezett Frankfurtból
Budapestre s az ügyet teljesen realizálta. A
legnagyobb nehézséget képezte az ügyben a
Tiszafürednél építést vashid. Ez a hid szer-
kezeténél fogva — a mint már írtuk — úgy
lesz alkotva, hogy egyszerűen szék- és
gyalog átjárót képezzen, építéséhez tehát az
államnak is hozzá kell járulnia, mely (azon a
helyen komp lévén) ott regale díjakat sze-
dest. Ezen akadály is elhárult, mert a f. hó
16 án tartott orsz. gy. pénzügyi bizottsági
ülésen gr. Desewly Aurélnak, az ügyben tett
kérdésére a közl. és közm. ügyi miniszter azt
válaszolta, hogy immár minden akadály el-
el lévén hártva, a kormány biztosítása
pedig még levén nyerve, a tervezett hid fel-
építése biztosítva van. Megemlítjük, hogy a
hortobágyi robbanó gyár és egy eny, kenős
csont-tisztítógár (ez utóbbi a debreczeni és
hortobágyi állati hulladékok felhasználására)
Budapestben élők megbeszélés tár járt képti
s mindkét gyár létesítéséhez azonnal hozzá-
fognak a debreczeni füzesabonyi vasút kiépi-
tése után. A magunk részéről illetékes helyen
tett kérdésgördes után, megjegyezzük, hogy
ezen híreknek a frankfurti töképenzesekkel
való egyezés kötésére és a hortobágyi gyárak
létesítésére vonatkozó részét még fenntartás-
sal lehet közölnünk, habár az is tény, hogy
Csávolszky most járt Frankfurtban.

— A véderő törvényjavaslat és a n. váradi
jogtanárok. A n. váradi kir. jogakadémia ta-
nári és az államvizsgálati bizottság tagjai
a véderő törvényjavaslatban az egyéves önk-
kénteseknek adandó kedvezmények felől a
közoktatásügyi miniszter által véleményadásra
hivatván föl: többségileg azon véleményt
fogadták el, hogy a jogászok csak a négy évi
tanfolyam elvégzése után lehessenek
önkéntesek, de az ezen pályán eltöltött idő
az ügyvédelmi gyakorlatba számítassék be,
de semmiesetre sem volna megengedhető, hogy
a jogászok katonai szolgálat ürügyére alatt
többet, mint egy évet vonhassanak le a 4 évi
elméleti tanulmányi időből. Ily értelemben
írják fel a miniszterhez is. A közoktatásügyi
miniszter említett leírata a debreczeni
jogakadémiához csak tegnap érkezett meg;
Eszerint az nálunk még tárgyalható nem volt.

kiküldve a helyszínére hivatalból. Azt sze-
retné bemutatni ő méltóságának. Azt a véle-
ményét nyilvánítja, hogy jó volna leereszked-
nie a grófnak ehez a pennarágóhoz és egy
pár nyajas szóval megnyerni a hiúságot. A
két uradalom határos és nem lesz rozg meg
ismerkedni a hivatalos hatalom képviselőjével.

Szónyi Deszót kogyeskedik magához
bocsátatni a grófné. A lovac ur bemutatja
az ifju megyei tisztviselőt. Magas, barna, kis
fekete bajusz ember ez, feltartott, szinte ön-
bittséggel mutatja fejét, — de nyugodt, meg-
nyerő arc kifejezéssel.

Szalánczy gróf kezét fog vele; Pepi
báró még cigaretté vel is megkínálja. De
olyan ügyetlennek látszik a modora. Már két
cigaretté papirost is eszakított, még ott
tudott rágyújtani. Mikor a gróf comtesse rá-
nézett, úgy elpirult az ifju, akár egy rossz
tettlen kapott gyermek.

Charlotten is látszott valami kismeglepetés.
De arca csakhamar visszanyerte szokott nyug-
godságát. A hirteleni arcszín-változás nyo-
mai meg sem látszottak a következő percben.
Csak egy futó pillanat alatt érinté valami
kis szellő azt a szinte vakító fényes hom-
lokot — és a szelő elröpültével visszazárt a
nyugodtsága a márvány sima arcznak.

Nehezen indult meg a társalgás. Csak a
lovag ügyetlenkedésin nevetett a társaság.
Később azonban az aljegyző is beleszólt a
beszédbe és Mayrgraber az ifjunak minden
megjegyzését olyan szellemesnek találta, hogy
nem győzött rajtuk eléggé nevetni. Charlotte
nézte hosszasan merően a barna ifjút. Elme
rengett annak a sötét tekintetnek merevsé-
gében, és szemlélte a szép, de büszke homlo-
kot. Ő már látta ez ifjút valahol. Sőt szinte
ösmerős előtte.

(Folyt. köv.)

volt abból, a mit a közönséges ember gögnek
nevez. Büszke volt születésére, vagyonára, —
legtöbbször pedig leányára.

Charlotte grófkisasszony az igaz, meg is
érdemelte, hogy hia legyen az anyja reá.
Messe földre eljut a hire egy szép leány-
nak, — még talán akkor is, ha nem nagyon
gazdag. De még messzebb földre elviszi a
híret az emberi nyelv, a mesés gazdag
leányának.

A büszke grófi mama leányában meg
volt mind a kettő, a miért távol vidéken is
beszéljenek róla. Gazdag volt; hiszen a Ve-
reezky grófok minden vagyonát őt illette;
egyetlen gyermeke volt édes anyjának. Atyja
az öreg gróf olyan régen meghalt, hogy
arra Charlotte nem is emlékezik. Csak egy a
rég eselédéktől hallott egyszer-másor vala
mit a papjáról. Hogy milyen különös egy
ember is lehetett az öreg méltóságos ur. —
Nem hivatta magát grófnak; csak közönsé-
ges ember számba nézte magát. Meg az egész
életmódja olyan polgárius volt. Sokat tanult
és tudott öreg és nem álltál — a mellett,
hogy mesés vagyon felett rendelkezett, hiva-
talt vállalni. Csekély 1200 forintért irogattott
valamelyik miniszteriumban; a roz szobai le-
vegőt szivta pénzért, és még azt mondogatta,
hogy szolgál a hazának.

Bizony nem hiába neveztek el a eseléd-
dek boldonszagnak.

A helyett, hogy vadászott, lovagolt
volna nagy uri módra, élt volna születése
hozta kedvteléseinek — elkezdett könyveket
bujni, dolgozni, mint egy arra született köz-
zönséges ember.

Néha még a eseléd is helyesebb uton
gondolkozott, mint a gazda.

Meg is szólták az öreget a hozzátartó-
zói: szolgálj és nehéz lett volna elhitetni ve-
lük, hogy nem nekik van igazuk.

Szép is volt Charlotte grófné, akár egy
istenasszony. De büszke is volt, mint egy

istenasszony, vagy — mint a mamája. Már
atyja halála után nyilvánvaló lett, hogy a
nagyterjedelmű kádvári uradalom, meg az
egész vagyon a Verezky grófnak min-
denestől a kis Charlotte comtesse lesz. Mi-
kor pedig felnőtt nagy leányává a kis grófi
kisasszony, szépségének és gazdagságának
hire egymást előzte meg.

A fenhéjazó természetű grófné magához
hasonlólag büszkén neveltette leányát. Apá-
ca zárdában volt a kis leány, míg anyja a
fővárosban nagy házat tartott. Élt fényben,
pompában, vig özvegységben. — Mikor már
arca rózsáit annyira hervadni látta, hogy
— leányára büszke lenni nem sértette a sa-
ját szépsége iránti hiúságát, bevezette Char-
lottét is a társaságba.

Az udvarlók hamar el voltak ragadtatva.
Hire megelőzte a leányt. Szépsége felhulmá-
a hízogók fecsegéseit és ezzel együtt gaz-
daságát is, mesésőbb tette a nagyitni sze-
retés.

Rajongók serege vette mindjárt körül a
grófiéanyt. Mindegyikük természetesen a tár-
saságból való.

Szalánczy grófnál nem lelt a világ nyelve
egy-egy elegánsabb gavallért, a ki úgy lova-
golt mint egy született lovász, úgy lőtt,
mint egy Tell Vilmos, úgy kártyázott mint
egy aranybánya tulajdosna — szórta a pénzét
és élt a világnak — mint egy igazi gavallér.

Leiki testi barátja volt Pepi báró. Nála mint
egy tíz évvel idősebb vékony természetű nőtle-
nuras, a ki egész életét a szép leányok és a
telivér lovakközött élte. Meg-megesipdste
a ballerínakarocsozkait, megvergette egy egy
tourfon favorizált telivér paripa nyakát. Néha
az igaz, össze is tévesztette őket. Hiszen ő
vele történt meg, hogy szép kántárszárat
vett a Dianának, mikor a születés napja
eljött — máskor meg 100 aranyban fogadott,
hogy Nesztii, az a kis ballethölgy, másodper-
czenként nem emelheti a lábujjait a fejéhez

annyszor, a mennyiszor a Camillo gróf ál-
lítja. Legközelebb szüntén Pepi báróval t-
tént az meg, hogy a Diana a park előtti
porondra letette hátáról a lovas, mikor épen
a tarka kántárszárát volt felékesítve, és
hogy megnyerte ugyan a száz aranyat a
fogadáson, de Nesztii egy 4000 forintos bri-
liant gyűrűvel kellett kiengesztelni, hogy
egész a fogadásig meghagyta magát sérteni.

Épen ezt beszéli el a szellemes Szalánczy
gróf Charlotte comtessenek és az öreg gróf-
nőnek, mikor Pepi báró belép a hátsáryé-
koltá parkban. Még hallotta az utóbbi szava-
kat, gondolta, hogy róla van szó, de azért
nyitott mintha nem tudna semmit. Egy ne-
hány friss őszi rózsát tartott a félkezeiben,
míg másikában az elmaradhatlan lovac ostorral
csattogtatott.

— Ez egészen Pepi báróhoz illő törté-
net, — szólt meg hamisan mosolyogva
Charlotte. Hiába néz barátom, olyan ártat-
lannak látszó arczca, mi tudjuk ám a Nesztii
históriáját!

— Palikám megint fecsegett — szólt
megfenyegetőve újával Szalánczyt a vézna
báró.

— Maga ismét olyan elragadóan néz ki,
mint egy angyal, mint egy erdei nympha itt
a fenyvesek ölében, — szólt magasztalólag
Pepi báró, hogy más tétre hajtsa a társalgás
menetét.

E percben Mayrgraber lovacot jelen-
tette az inas. Az öreg grófné felkelt helyéről
és a kis asztalka mellé ült, melyen minden
féle őszi gyümölcsök valának.

A lovac ur üdvözölte a társaságot és
helyet foglalt egy fatörzson. Kőpöcs, piros
ember volt, félfüleben halló eszével; csak
ritkán élvezhette a mások beszédét, de magá-
nak annál többet járt a szája.

Különbösen most küldetésben jár el. A
szomszéd Falkay gróf birtokán határrendezés
folyik és a megye egyik ifju aljegyzője van

illetőre...
 a vonat...
 melyek a...
 tchétést...
 er hó 20 ik...
 debreczeni jog...
 sikos Géza,
 orvay Károly,
 vasut építési...
 az utóbbi...
 szenvedett,
 következ...
 idő a t...
 lető vála...
 kére nézve...
 zók már...
 d est Csá...
 ezen vas...
 yesével...
 Farnkurtb...
 reálizálta. A...
 az ügyben a...
 a hid szer...
 tuk — ugy...
 székér- és...
 vez tehát az...
 mely (azon a...
 díjakat sze...
 mert a f. hó...
 bizottsági...
 ügyben tett...
 miniszter azt...
 akadály el...
 biztosítás...
 tett hid fel...
 tük, hogy a...
 nyv, kenés...
 brecezi és...
 asználására...
 yát képezi...
 nnal hozzá...
 asat kiépí...
 kékes helye...
 zűk, hogy...
 pénzsekkel...
 egyi gyarak...
 tentartás...
 tény, hogy...
 n.
 s a n. váradi...
 kademia ta...
 ég tagjai...
 gyves ön...
 nek felől a...
 menyadára...
 vélemény...
 a négy évi...
 lehesenek...
 ltöltött idő...
 ittassák be...
 lhető, hogy...
 gyve alatt...
 le a 4 évi...
 értelemben...
 ktatásügyi...
 recezeni...
 zett meg;
 nem volt.
 Azt sze...
 a véle...
 ereszked...
 sz és egy...
 szágát. A...
 roz meg...
 iselőjével...
 magához...
 bemutatja...
 barna, kis...
 szinte ön...
 gödt, meg...
 la; Pepi...
 álja. De...
 Már két...
 még oca...
 atesse rá...
 gy rossz...
 eglepés...
 kött nyu...
 zás nyo...
 perczben...
 és valami...
 yes hom...
 szását a...
 k.
 Csak a...
 társaság...
 leszlott a...
 k minden...
 ita, hogy...
 Charlotte...
 ut. Eme...
 merevés...
 és honlo...
 t szinte

— **Eljegyzés.** Folyó hó 18-án Ifj. Novelli Ede, id. Novelli Ede debreczeni tekintélyes birtokosnak fia, eljegyezte Szombathy Károly nyugalmazott kir. országos középítészeti felügyelő kedves szép leányát Erzsébet kisasszonyt.

— **Iskolalátogatás.** Kiss József kir. tanfelügyelő iskolák látogatása és egyéb tanügyi dolgok elintézése végett Hajdumegyébe kőra ment.

— **Esküvő.** Ma d. u. 4 órakor esküdött örök hűséget Megyessy Lajos városi számtiszt Dicsőffy Róza kisasszonynak néh. Dicsőffy József szép leányának. Az eskőtársi szertartást, mely szűk családi körben ment véghez, nt. K. Tóth Kálmán ev. ref. lelkész ur végezte. Nyoszolyó leányok voltak: Simon Mária, Arva Ilka, Szőke Ilka kisasszonyok, vőfélyek: nt. Dicsőffy József tanár, Megyessy Zsigmond birtokos, és Kovács Sándor városi hivatalnok. Áldás a frigyre!

— **Hagyományozás a „Jótkönyv-nőegylet” javára.** Néhai Tóth Jánosné, szül. Bozsó Sára asszony a helybeli „Jótkönyv-nőegylet” javára végrendeletileg 10, azaz tíz o. é. fírtot hagyományozott. E kegyes hagyomány közelebb az egylet pénztárába bevezettetett, mit is hálás köszönetem nyilvánítása mellett sziet tudomásra hozni. Debreczen, 1888. nov. 20. György Elek nőgy. ptrnok.

— **A telefon előfizetői oly szépen szaporodnak** — Nagyváradon, hogy ennek területi és népességi kisebbsége daczára is, számuk már csaknem annyi, mint a debreczeni telefon előfizetőké. Hogy Váradon mennyire felfogták és értékesítik a telefon gyakorlati hasznát, mutatja az, hogy közelebb a vasuti raktárakhoz is bevezetik, a mi a szállítást eszközölő kereskedőknek szerfelett előnyös lesz. Nagyváradon ugyanis a legnagyobb kereskedő házak beléptek a telefon előfizetői közé.

— **Érdekes bűnügyi végtárgyalás kezdődött** tegnap 20-án, Békés Gyulán. A vádlott Friedrich Mihály, a hivatalától fel-függesztett békés gyulai rendőrfőkapitány — kit Varga Gyula a békés gyulai királyi ügyész a 11 nyomtatott ivre terjedő indítványában nem kevesebb mint 61 rendbeli kü-lön büntetendő cselekménnyel vádolt és kit a békés-gyulai királyi törvényszék Novák Kamill elnöklété a ttt az 1300/1888 szá-mu végzésével csak 3 rendbeli megvesztege-lés, 17 rendbeli hivatalos sikkasztás, 1 rendbeli csalás, 3 rendbeli zsarolás, 1 rendbeli hivata-los hatalommal való visszaélés és több rend-beli személyes szabadság megsér-tése miatt helyezett vád alá. — A vád-lottat Komjáthy Béla o. gy. képviselő ügyvéd, a 82 káros és sértett felett pedig Dr. Kar-dos Sámuel debreczeni ügyvéd képviseli, kit ezen tisztre sürgönyileg szőlítottak fel az érdekelt felek. Az óriási érdeklődés mel-lett folyó tárgyalásról tegnap következő távirat érkezett Debreczenbe: — „A Friedrich Mihály és társa bűnügyében a végtárgyalás ma délelőtt 9 órakor vette kezdetét. Elnök Novak Kamill, előadó Nagy József, szavazó Bocz Géza, jegyző Horváth Vilmos, közzvádó Varga Ferencz, első rendű vádolt védője Komjáthy Béla, b. pesti, másodrendű vádlotté Dus László nagyváradi, a káros felek képviselője Dr. Kardos Samu debreczeni ügyvéd. A főkapitány 44 éves, magas, erőteljes, előnyös külsejű férfi, a másod-rendű vádlott Papp Gábor szintén erőtel-jes, de kevésbé rokonszenves megjelenés. Az elnök ritka erélyel vezeti az óriási bűn-ügyet, a tanukat oly erős keresztkérdések alá veszi, hogy a vád és védelem képviselői-nek nem igen van mit kérdezni. 1 rendű vád-lott bámulatos hideg vérrrel tagad mindent, pedig a tanuk sorba mondják a szemébe, hogy ők megvesztegettek, a hamis kártyázók pláne egész bizalmasan beszélnek régi pártfogójukal. A tárgyalás oly lassan halad előre, hogy délig összesen 2 esetet lehetett letárgyalni, ha így megyünk előre, ugy egy hétig is megtart a tárgyalás, melyet különösen a város és megye minden rendű és rangu tagja a leglázasabb izgatottsággal kísér.”

— **A debreczeni kollégium vagyoni állása.** Egy kimutatás kerü t kezünkbe, mely a deb-recezi főiskola összesített pénztári vagyoni állását 1884. december 31 dikéről tünteti fel. Ez a kimutatás az évi októberben állítottott össze a főiskolai pénztári hivatal által. Az egyes csoportok következő vagyoni állással bírnak

I. Közsükségleti alapok	: 588.429 frt. 82 kr.
II. Kórházi	17465 „ 23 „
III. Könyvtári	9200 „ 85 „
IV. Nyugintézeti	113.888 „ 21 „
V. Öszöndj	376322 „ 40 „
VI. Szépművészeti	12278 „ 11 „
VII. Táptintézeti	73649 „ 85 „
VIII. Tartalék	24.056 „ 17 „

Összesen 1.315282 frt 67 kr. Ebből jelzálog kötvényekben van elhelyezve 732158 frt 75 kr. pénztintézeti betétekben 33226 frt 41 kr. követelésekben 129162 frt 63 kr. értékpapi-rokban 16366 frt 50 kr.; ingatlan vagyonban 364180 frt 42 kr. készpénzben 23381 frt 81 kr. hátralék 42271 frt 78 kr. tartozás 25,665 frt 63 kr. Ezen kívül évi járadékok is emelik a kollégium jövedelmét; még pedig:

I. Közsükségletek czinén:	12380 frt 31 kr.
II. Könyvtári	900 „ — „
III. Nyugintézet	500 „ — „
IV. Táptintézet	801 „ — „

Összesen: 14581 frt 31 kr.

— **Gyászjelentés.** Bánatos szívvel tudat-juk: unokatestvérünk, illetőleg testvérünk

néhai BUDAY KRISZTINÁNAK hosszas be-tettség után, életének 61 ik évében, folyó hó 20 kán délután 3 órakor történt gyászos el-hunytát. A megboldogultnak földi hamvai f. November hó 22 kén Csütörtökön délután 2 órakor fognak Fűvészert utca 1075 ik szá-mu házuknál tartandó ref. vallásuróvid ima-átán, a czepléd utcai sirkertben örök nyu-galomra tetetni. Mely végteszűségétélre ro-konainkat, barátainkat, jó ismerőseinket bá-natos szívvel meghívjuk. Debreczen 1888 No-venber 20. Dávidházy Imre és családja; ugy a megboldogult testvérei és rokonai ne-veben is.

— **Agglegények bálja.** Aradon a jövő far-sangon az aradi bálók sorozata egygyel sza-porodik és pedig az aradi agglegények bál-jával. A rendezőbizottság most szervezedik és harmincz jól megtermett házassulni való agglegényből fog állani.

— **Találtatott csapó leány** utczán 3 kis-kules, tulajdonossa az I. ker. kapitányságnál át veheti.

— **A holnapi városi közgyűlésnek** több olyan tárgya lesz, melyek a biz. tag urak érdeklődését megérdemlik. Ilyenek a köz-munka váltásdíj és költség megállapítása, a főiskolai táptintézetnek tűzfűvel való segélye-zése, a fogyasztási adó kibérlése, új kised-óvoda felállítás iránti tanácsai előterjesztések mellett a több rendbeli választások és szak-bizottságok megállapítása. A bíraló választ-mányba egy, a számonkérő székbe két tag lesz választandó; s újra alakítandó az igazoló választmány, a közigazgatási bizottság s a nyugdíj ellenőrző bizottság.

— **Egy milliomosné öngyilkossága.** A pá-risi arisztokráciát nagy izgatottságra hoz-ta egy öngyilkosság. Az öngyilkosságot Vil-leroy bárói nagyság és milliomos felesége követte el, ki leánya volt Goldschmidt frank-furti bankárnak és unokatestvére Hirsch bárónak. Pénteken a Szajnába vetette magát és a vízbe fult. Az eset részletei a következők: Csütörtökön délután Vi leroy-né kiment egye-dül a vasuton Páris környékén fekvő beaure-gard birtokára, a hol rendszerint a nyarat szokta tölteni. Többen találkoztak vele a pá-lyá udvarban s nem láttak semmi feltűnő-viseletében. Az éjszakát kastélyában töltötte s másnap délelőtt 10 óra tájban azt mondta kocsisának. — Hogy hajtson a bou-givali hidhoz. Itt leszállott a kocsiból felszaladt a hidra, — átmászott a hid ala-csony karfáján s azután két kezével a hid szelét megkapva, egyideig lóbálta magát a levegőben, azután ledobta magát a Szajnába. Mindez olyan gyorsan történt, hogy a kocsis, a ki hivatos nyugalommal ült a bakon, észre se vette a dolgot; egy halászbem-ber látta messziről, de mire futva a hidhoz ért, már késő volt. A kocsis is a halászt utána-mentek esőnokon a szerencsétlennek, de csak egy kiáltást hallottak még, ez volt Villeroy-né halálkiáltása. A Szajna azon a tájja nagyon sebes folyásu s magával ragadta a testet, ugy hogy máig se találták meg, bár az egész meder részt kikutatták. Az öngyilkossághoz mindentféle találatásokat fűznek. Mondják, hogy Villeroy-nának, ki még nem volt több 30 esztendősnél, örülési rohamai voltak. Beszélük azt is, hogy már a mult esztendőben belegrótt egyszer a beaugirardi parkban lévő tóba, de akkor még élve kihuzhatták.

— **Megtámadott Afrika utazók.** Dr. Bau-mann Oszkár, osztrák Afrika utazóról, ki dr. Meyer János német tudóssal együtt, a kelet afrikai belső területeket tanulmányozza, levél érkezett bécsi rokonához, melyben elbeszéli, mily vakkmerő módon tá-madták meg expedíciójukat, lázadó ben-szülöttek, s mily veszélyben forgott az ő és társa élete. Mialatt ők ugyanis utjokat folytatták, nem bírtak tudomást arról, hogy Panganiban kitört a lázadás, s hogy egy arab rablófőnök Basiri bin Salim, a németeket kirabolta és kikergette. Csak akkor tudták ezt meg, mikor mind a kétszáz kísérőjük egymásután megszökött tőlük s ők-t este a bennszülöttek orvul megtámadták. Baumann fejére oly csapást mértek, hogy elborította a vér, majd mindkettőjük ruháit letépték s őket megkötözték. Egy teljes napot töltöttek meg-kötözve elzart helyen s csak egy szabadul-tak meg, hogy Meyer tízezer rupiáról szóló váltót irt a váltásdíj gyanánt.

— **Egy krajczárért ad éjjeli szállást** Pe-kingben az ugynevezett „Tyuktoilház” a szegényeknek. A padló teljesen tyuktoillal van borítva s ezen fekszenek a vendégek, nem- és korkülömbőség nélkül, egymás mel-lett. Az egészét posztóval borítják le, a me-lyen számos lyuk van. Ha az alvás ideje kezdődik előre megadott jelre leboszátják a takarót s mindenki igyekszik lyukat keresni a feje számára, a melyen át szabadon lélegz-hessen. Ugyanily jel kelti fel őket s ekkor mindenki visszavonja a fejét, hogy meg ne fojtsák, mikor a takarót kötelekkel fűhuzák.

— **Szétmarczangolt gyermek.** Teplán — Pozsonymegyében egyik paraszasszony tíz hónapos gyermekét a konyhában hagyta egyedül a földön, a kemeceze mellett. Az ud-varról a konyhába jött a sertés s szétmarczan-golta a gyermeket, feltalta fejét és beleit. — Mire a gyermek anyja visszatért, csak ron-csait találta a holttestnek. A vérfagyasztó látványra az asszony annyira megrendült, hogy közel áll a megőrüléshez.

— **Egy szép leány tragédiája.** Fialat, alig tizenhét éves leány vált meg Budapesten tegnap előtt az életől önkényt, maga akara-tából. Szívében érezte magát szerencsétlennek s nem talált magának más orvosságot, mint

a halált, melyet óhajtott s melyet el is ért. Z. H. nak kivták s elkelő polgári családnak volt sarja, kit szülei a legnagyobb gondnal és legfőbb szeretettel neveltek. A zenében valóságos virtuozitással vitte s talán ez okozta kora halálát is. A szülők ugyan látva a leány zenei hajlandóságát, majdnem minden hangversenyre elvitték, s egy ilyen hangversenyen a szép leány halálosan belésergetett egy ismert gordonka-művészünkbe, kinek fiatalos arczá-tól annyira elűtő ősz haja, mely nála nem a kor jelzője, hanem az arcz érdekességének fokozója, o y hatást tett a leány fogékony szívére, hogy azóta nem tudott tőle szabadulni. Egy barátját bizalmasává s ennek gyakran könnyek között beszélte, hogy napról napra jobban érzi, mily romboló hatással van egész életére, egészsé-gére és kedélyére az a sz relem, mely amily hirtelen kelt, oly állandóan tartja fogva a szívet. — Barátnője vigasztalta, szórako-zást ajánlt neki, sőt titokban figyelmeztette a szülőköt, hogy utazzanak el a leánnyal, ki a távolban taán feledni fogja azt a művésznőt, ki őt nem ismeri, — de a szülők nem hitték e romantikus szerelemben, pedig ekkor már a lány öngyilkossági gon-dolatokon évdött. Az utóbbi napokban egé-szen buskomor lett, fekete szemei egészen el-vesztették fiatalos ragyogásukat s tegnap vir-dóra a szerencsétlen fiatal leánykát, meg-mérgezve holtan találták. Csöndesen mozdul-tatlanul fektűd ágyában s feje alatt csak egy kis czédulát találtak, melyre ez volt fűje-gyezve! „sohsem lettem volna boldog — a sirban taán az leszok.” A szerencsétlen szép leány szomorú sorsa nagy részvételet kelt a Terézvárosban, hol igen sokan ismerték.

— **Biharmegyei hírek.** A Szt.-László fűrdő telepre — mint értesülünk — nagy mennyiségű építési anyagot hordtak össze, hogy már kora tavasszal hozzá lehessen fogni a püspök által tervezett építkezéshez. Sajnos azonban, hogy ez oly arányban nem lesz kivihető, mint a milyenre terveze van, minthogy az áldozatkész püspök szándékait a káptalan nem támogatja az ügy érdekében óhajtott módon. — Uj városatyákat választottak Váradon vsnarnap. Megválasztat-jak Ujvároson Benkay Lajos, Berger Dániel, Tűzek a megyében. Jankafalva biharmegyei községtől alig egy óra járásnyira fekvő szőlő hegyek között vígyázatlanság következtében egy pajta kigyulladt. A pajta-ban több gazdasági eszköz lévén, ezek mind a láng áldozatává lettek. Sándor József dío-szegi és özv. Faragó Bálint debreczeni lakos majdnem ezer forint kár szenvedtek. Nyúveden e hó 9-én hajnalban Rigó Ferencz nyűvedí birtokos tanyáján nagy tűz volt, mely egész álo nap égett. A kár mint-egy 4000 frt, s csak részben volt 1500 ftig biztosítva. A tűznek széna, szalma s takar-mány esett áldozatul. A tűz oka gyújtoga-tás volt.

Jegyzet: Magyar Gábor három szé-kében 1 kiló hus nyomaték nélkül 8 krral drágább.

Debreczen, 1888. nov. 20.

Terményárak a debreczeni piacon.

1888. Nov. 20 án.

Egy m. mázsa	teljé, közéj, alsó.
Buza	7.00 6.80 6.60
Kétszeres	5.60 5.50 5.40
Rozs	4.70 4.60 4.50
Arpa	5.10 5.00 4.90
Zab	4.60 4.50 4.40
Uj tengeri	4.10 4.00 3.90
Köles	4.50 4.40 4.30
1 zsák Burgonya	0.80
100 kl. szőlő	52.00 50.50 49.00
100 kl. bál.	52.00 50.50 49.00

VASUT.

Debreczenből induli:

B. pest—N.—Várad 1-6	d. e. 8 ó. 27 p.
" " "	d. e. 11 ó. 36 p.
" " "	este 10 ó. — p.
Szatmár felé	d. u. 3 ó. 49 p.
" " "	éjjel 3 ó. 37 p.
Kassai felé	reggel 6 ó. 31 p.
" " "	este 7 ó. 30 p.
Nánás felé:	m. á. v. ind. éjjel 5 ó. 50 p.
" " "	d. u. 4 ó. — p.
" " "	vásártér reggel 6 ó. 07 p.
" " "	d. u. 4 ó. 19 p.

Debreczenbe érkezik:

Budapestről	éj. éjjel 3 ó. 06 p.
" " "	d. u. 3 ó. 31 p.
" " "	este 7 ó. 18 p.
Szatmárról	d. e. 11 ó. 19 p.
" " "	este 9 ó. 35 p.
Kassáról	reggel 8 ó. 02 p.
" " "	este 9 ó. 61 p.
Nánásról:	vásártér reggel 7 ó. 59 p.
" " "	este 8 ó. 43 p.
" " "	m. á. v. ind. reggel 8 ó. 07 p.
" " "	este 8 ó. 52 p.

DEBRECZENI SZINHÁZ.

Holnap, csütörtökön, 1888. november 22-én,
 páros bérletben:

Az erdő szépe.

Feuillet Octáv színműve 5 felvonásban.
 Fordította: Felek M.

Felelős szerkesztő és kiadó laptalajdonos:
 Vértési Arnold.
 Főmunkatárs: Kereczag Vilmos.

Iparhatóságilag engedélyezett

VÉGKIÁRULÁS.

HEGEDÜS R.

az összes még raktáron található papir, író- és rajzszerrei most már kistemplom-bazár 7. sz. alatt majdnem ingyen

VÉGKIÁRUSITJA.

Mindennemű

száj- és fogbajokat kezel, valamint

odvas fogakat és

fogtővelket (fájdalom nélküli érzéketlenítés által) távolít el,

fogakat tőm és műfog betéteket eszközöl

Dr. TIIANYI SÁMUEL

rendelő óráiban (reg. 8—9 ig, d. u. 2—4 ig.)

Husarak.

Megá lapitva s bejelentve 1888. nov. 21-től november 28-ig.

30 kr. Erdei Lajosnál Morgó utca 587 szám alatt. Rác Lajosnál Csapó utca 457 sz. alatt.

32 kr. Erdei Ferenczél Csapó u. 240. sz. alatt.

34 kr. Kolb Jakabnál Püa 687 sz. a. Erdi Ferenczél Csapó-utca 358 sz. a. Varga-utca 2238. Rác Lajosnál Liba utca 2061 szám a.

40 kr. Magyar Gábornál Piacz 1-36 székében, Czegléd u. 55. sz. a. Dedő u. 125 sz. a. Rác Lajosnál Rózsater 10 sz. a. Szent-tesi Janosnál Piacz 2-ik székében, Jóna Mihálynál Miklós utca 2081 sz. a. Várad utcz-2121 sz. a. Rác Gábor Csapó utca 794 sz. a. Balogh Jánosnál Rózsater 10 sz. a.

42 kr. a 3 izrelita méz-zárszekben a piac o. — Minden többi bejelentett 21 méz-zárszekben pedig 36 kr.

Nyirfabalszam-szappan!

Bergmann és társát Drezdában saját szerű ö-zé litása általi egyedüli szappan, mely minden bő tisztátalanságot, bőrküteget, az arcz és kéz verességét eltávolítja és gyönyörű szép arczszínt kölcsönöz. Ara dara onként 25 /s 45 kr Kapható Dr. Rothschne Emil gyó yszertárában. (Telefon hálózat 5-ik szám).

Pályázat könyvvezetői állásra.

A hajdu-szoboszlói takarékpénztárhoz, a jelenlegi könyvvezető betegsége folytán, három havi időtartamra egy kiegészítő

könyvvezető kerestetik,

havonként 100 forint jutalmazás mellett.

Csak okleveles könyvvezetők pályázhatnak.

Az alkalmazást nyert könyvvezető esetleg véglegesítettik.

Az okmányokkal felszerelt kérvények az igazgatósághoz címezve f. hó 30-ig adandók be és az állás december 6-ig elfoglalandó.

H.-Szoboszlón, 1888. nov. 19.

A h.-szoboszlói takarékpénztár igazgatósága.

Legszárazabb, jó minőségű

VARGAFA

sz erdőről, házhoz szállitva méter ölenként **13 frtért** megrendelhető

Geiger Emilnél

Kádas-utca 1892. sz. a.,

GEIGER IGNATZ fűszerkereskedésében Nagy- és Kis-Mester-utca szeglet és

WERTHEIMER MÁRTONNÁL Csapó-utca 404. sz. a.

E l a d ó.

A szepesi ujosztású földön 16 hold és 147 □ öl

szénatermő föld

örök áron cserepes tanyával eladó.

Ugyanott termett 3 boglya sarju széna eladó.

Értekezhetni Nagy-Hatvan-utcán 1522 sz. a.

Arany érem Pécs 1888.

Félszázad óta kitünőnek elismerve

Dr. Sihulszki-féle

Arczkenőcs és mosdóvíz

Ezen készítmények ajánló levelét, azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt világhírű és bámulatos hatásuk képezi. Legbámulatosabb sikerrel használatnak bírók szeplő és májfoltok, forróság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztátalansága ellen. Egy nagy tégely ára 70 kr., egy kis tégely 35 kr. Egy nagy üveg mosdóvíz 1 ft, egy kis üveg 50 kr.

Joliessante-Puder

(fehér, rózsá vagy sárgás).

Kiváló finomsága miatt legjobban ajánlható; az arcz bőreket kellemes színt ad és láthatatlanul tapad. Egy nagy doboz ára 80 kr., egy kis doboz 50 kr.

Joliessante-Fogpor

Legegészségesebb fogpor a fogak tisztítására, odvasodásuk és büzdös megóvására kitünő, a foghúsrá legjótékonyabb hatású.

Egy doboz ára 50 kr.

Joliessante-Crème

bőrfinomító és csépitő szer.

Kitünő hatású a bőr finomítása s szépsége előmozdítására, pattanások, kiütések elűzésére.

Egy üveg ára 1 frt 55 kr.

MOLNÁRLIPÓT

gyógyszerésznél mint készítőnél Kassán.

DEBRECZENBEN Dr. ROTHSCHNEK V. EMIL

gyógytárában.

(Telefon hálózat 5-ik szám.)

Korona forrás legtisztább és legolcsóbb égvényes savanyvíz raktára Debreczen és vidékére.

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet

debreczeni főktelep áru csarnoka,

ajánl legjobb minőségű szepességi főzelékeket,

afonyát, rivzikegombát, gesztenyét, boszniai szilvát, szilva-izet

pergetett és keretmézet,

különféle friss minőségű

sajtokat, liptói-turót.

Magyarádi, ménesi, szegszárdi, egri (bikavér) sashegyi, szomoródní,

tokaji aszu gyógy borokat,

ó-jamaikai rumot, cognacot,

olasz, spanyol és francia borokat,

theát, thea süteményeket,

angolnát, caviárt, oroszhalat, szardiniát stb.

legjutányosabb árak mellett.

Tisztelettel

Gazdák és iparosok általános hitel szövetkezet debreczeni főktelep áru csarnoka. Nagyvárad utca, megye-ház mellett.

Korona forrás legtisztább és legolcsóbb égvényes savanyvíz raktára Debreczen és vidékére.

VAN HOUTEN-féle CACAO

LEGJOBBNAK van elismerve és LEGOLCSÓBB a használatban.

Kapható a jobb gyógyszerárakban, gyógyfűkereskedésekben, csemege- és fűszerkereskedésekben s cukrázárakban bádogszelenczékben 1/2, 1/4 és 1/8 kilo tiszta súlytartalommal.

Kapható Debreczenben: Geréby Fülöp és Csanak József uraknál.

UJ DIVATU BETÜKKEL GAZDAGON BERENDEZETT NYOMDA DEBRECZENBEN.

A „DEBRECZENI ELLENŐR”

legújabb és legdivatosabb betűkkel gazdagon felszerelt

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZENBEN SZECHENYI UTCZA SIMON-ház

ajánlkozik mindenemű nyomdai munka gyors, díszes kiállítására.

községi és gyámi rovatos iven, hivatalos nyomtatványok,

MINDEN ALAKBAN

ÜGYVEDI ES KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK

falragaszok, körlevelek, gyászjelentések, levélfejek és levélborítékok.

báli meghívók, névjegyek, füzetek és könyvek

a legjutányosabb árákon állittatnak ki.

VIDÉKI MEGRENDELESEK PONTOSAN TELJESITTETNEK.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek.